

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/26/2023
Identifikačné číslo spisu:	6121525517
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6121525517.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s. r. o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava-mestská časť Ružinov, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanej H. E., narodenej XX. O. XXXX, Y. XX, zastúpenej spoločnosťou JUDr. Peter Váchan s.r.o., Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 47 445 092 vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17Csp/19/2022, o zaplatenie 2 846,84 eura, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. marca 2023 č. k. 10CoCsp/7/2023, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

Náhradu trov dovolacieho konania žalobkyni n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 17Csp/19/2022-131 z 29. novembra 2022 zastavil konanie v časti o nezaplatenie sumy 203,31 eura; zamietol žalobu; žalovanej priznal nárok na náhradu trov voči žalobcovi v rozsahu 85,72 %.

1.1. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť jej 2 846,84 eura s prísľusenstvom z dôvodu neuhradeného zostatku z istiny vo výške 2 829,16 eura a riadneho úroku vo výške 676,73 eura po zosplatnení spotrebiteľského úveru veriteľom.

1.2. Právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 1 ods. 2, § 7 ods. 1 a 4, ods. 15 až 17; § 9 ods. 2, § 11 ods. 2, § 17 ods. 1, zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka, § 144, § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že právna predchodkyňa žalobkyne OTP Banka Slovensko, a. s. uzavrela so žalovanou dňa 11. januára 2016 zmluvu o poistenom spotrebiteľskom OTP expres úvere č. 0716 5006 16 RSU, na základe ktorej následne poskytol žalovanej bezúčelový klasický

spotrebiteľský úver v sume 4 782 eur s dojednanou pevnou úrokovou sadzbou vo výške 7,80 % ročne, ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“) vo výške 9,98 %, celkovej čiastke, ktorú musí dlžník zaplatiť 6 856,55 eura, priemernej hodnote RPMN vo výške 15,55 %, odplate vo výške 8,88 % ročne, najvyššej prípustnej výške odplaty 21,94 %, výške splátky 71,42 eura, počte splátok 96, splatnosti prvej splátky dňa 11. februára 2016, splatnosti ostatných splátok 11. deň v mesiaci, splatnosti poslednej splátky dňa 11. januára 2024, konečnej splatnosti úveru dňa 11. januára 2024, predpokladanej dobe trvania zmluvy o úvere je 96 mesiacov, s poplatkom za spracovanie úveru 0 eur, s poplatkom za zabezpečenie poistenia vo výške 6,41 % z výšky anuitnej splátky, aktuálne vo výške 4,30 eura. Z dôvodu nesplácania úveru riadne a včas, právna predchodkyňa žalobkyne výzvou z 18. marca 2019 oznámila žalovanej omeškanie so splácaním úveru viac ako tri splátky, a preto žalovanú vyzvala na úhradu dlžnej čiastky, ktorá k 17. marcu 2019 bola vo výške 232,40 eura s upozornením na možnosť zosplatenia úveru. Žalovaná prevzala výzvu doručenými zásielkami 22. marca 2019 a 21. marca 2019 z dôvodu jej doručovania na dve adresy. Následne právna predchodkyňa žalobkyne listom zo 16. apríla 2019 vyhlásila úver za predčasne splatný v 10. deň odo dňa doručenia výzvy, pričom zostatok úveru k 15. aprílu 2019 vyčíslila vo výške 3 456,39 eura. Zároveň žalovanú vyzvala na úhradu predmetného dlhu s upozornením, že v opačnom prípade banka využije práva, ktoré jej vyplývajú zo zmluvy, resp. právnych predpisov na uspokojenie pohľadávky vrátane postúpenia pohľadávky na inú osobu. Predmetné vyhlásenie úveru za predčasne splatný bolo žalovanej doručované opäť na dve adresy, pričom si zásielky prevzala 25. marca 2019 a 26. apríla 2019. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo 7. mája 2021 právna predchodkyňa žalobkyne postúpila pohľadávku voči žalovanej z predmetného úveru na žalobkyňu. Z prílohy k zmluve o postúpení vyplýva zostatok pohľadávky vo výške 3 659,15 eura z toho istina predstavuje sumu 2 896,70 eura, úrok 676,73 eura, úrok z omeškania 68,04 eura a ostatné príslušenstvo vo výške 17,68 eura. Právna predchodkyňa žalobkyne listom z 13. mája 2021 oznámila žalovanej postúpenie pohľadávky z predmetného úverového vzťahu na žalobkyňu. Predmetný list bol žalovanej doručovaný na dve adresy, ktorý žalovaná prevzala 17. mája 2021 a 18. mája 2021. Po postúpení pohľadávky do podania žaloby žalovaná uhradila dňa 23. júna 2021 sumu 20,45 eura, dňa 23. júla 2021 sumu 20,45 eura a dňa 20. augusta 2021 sumu 26,64 eura. V priebehu konania žalovaná vykonala za účelom splatenia úveru nasledovné úhrady: dňa 21. decembra 2021 vo výške 4,47 eura, dňa 11. februára 2022 vo výške 60,74 eura, dňa 16. marca 2022 vo výške 29,68 eura, dňa 14. apríla 2022 vo výške 13,42 eura, dňa 31. mája 2022 vo výške 35 eur, dňa 20. septembra 2022 vo výške 60 eur. Z uvedeného dôvodu žalobkyňa vzala žalobu sčasti späť vo výške 203,31 eura, preto konanie sčasti zastavil. a predmetom konania zostala pohľadávka vo výške 3 388,3 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 191,30 eura a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 625,85 eura od 21. septembra 2022 do zaplatenia. V otázke skúmania bonity žalovanej pred poskytnutím úveru, súdu bol predložený výsledok dopytu z úverového registra, z ktorého vyplýva, že žalovaná mala v čase posudzovania schopnosti splácať úver tri úvery - jeden s mesačnými splátkami po 4 eur a celkovým zostatkom úveru 16 eur, druhý s mesačnou splátkou 65 eur a celkovým zostatkom úveru 4 732 eur a tretí s mesačnými splátkami po 186 eur s celkovým zostatkom vo výške 14 290 eur. Z predmetnej lustrácie taktiež vyplývajú scorefactory, že žalovaná mala vysoký počet otvorených splátkových zmlúv za posledných 12 mesiacov a významne využíva limit. Na jej strane boli zohľadnené žalobkyňou životné náklady vo výške životného minima.

1.3. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom na povahu účastníkov úverovej zmluvy je nesporné, že medzi právnu predchodkyňou žalobkyne a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 129/2010 Z. z., ako aj príslušnej právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku a v zákone č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu formulárového typu, preto súd prvej inštancie v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie, ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex officio), i vzhľadom na námietky žalovanej, preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi právnu predchodkyňou žalobkyne a žalovanou spĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. na základe

uvedeného dospel k záveru, že nie je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Súd prvej inštancie považoval za nedôvodnú námietku žalovanej o absencii povinných zmluvných náležitostí ohľadom podmienok uplatňovania úrokovej sadzby podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z., keďže v danom prípade bola dojednaná pevná úroková sadzba. Rovnako ako nedôvodnú vyhodnotil i námietku o absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., t. j. všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN vrátane matematického výpočtu. V zmluve sú uvedené všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN a s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/183/2020 z 24. februára 2021 nie je povinnosťou veriteľa v zmluve uviesť konkrétny matematický výpočet RPMN a ani špeciálne v zmluve označovať predpoklady použité pre jej výpočet.

1.4. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobkyňa nepreukázala, že by jej právna predchodkyňa splnila povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovanej splácať úver. Hoci súdu preukázala, že jej právna predchodkyňa lustrovala úverovú záťažnosť žalovanej a zohľadňovala aspoň minimálne výdavky vo výške životného minima, nepreukázala, že by si pôvodný veriteľ overoval príjem žalovanej, ale spoliehal sa iba na údaje poskytnuté žalovanou v žiadosti. Nepreveroval, či výška priemerného príjmu za posledný polrok zodpovedá realite, ani skutočnosť, či bola žalovaná v čase posudzovania bonity zamestnaná. V kontexte uvedeného podotkol, z predložených listinných dôkazov je vzhľadom na datovanie žiadosti 11. januára 2015 máť, či údaje v nej zodpovedajú času poskytnutia úveru, či iba došlo ku chybe v písaní pri podpise žiadosti. Navyše v žiadosti nie sú vyplnené údaje o rodinnom stave a počte vyživovaných osôb. Súd prvej inštancie teda ustálil, že ak už aj právna predchodkyňa neskúmala detailnejšie bežné výdavky žalovanej, ale využila ich minimálnu výšku v podobe životného minima, neskúmala otázku príjmu žalovanej s dostatočnou odbornou starostlivosťou. Na základe uvedeného dôvodu preto skonštatoval, že právny predchodkyňa žalobkyne nekonala pri poskytnutí úveru s odbornou starostlivosťou pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere ohľadom skúmania schopnosti žalovanej splácať úver. Spôsob zisťovania nevyhodnotil ako hrubé porušenie povinnosti, preto to má za následok v súlade s § 11 ods. 2 prvej vety zákona č. 129/2010 Z. z. nemožnosť požadovať splatenie úveru jednorázovo. Zosplatenie úveru je potrebné považovať a neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka a preto žalovanej zostáva zachované právo splatiť svoj dlh v splátkach. V súvislosti s uvedenými závermi o neplatnosti zosplatenia úveru sa súd ďalej zaoberal aktívnou vecnou legitimáciou v spore a dospel k záveru, že žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia v spore, preto nie je možné žalobe vyhovieť ani čiastočne. Pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola pôvodným veriteľom postúpená na žalobcu ku dňu 7. mája 2021. Po zohľadnení neplatnosti zosplatenia úveru konečná splatnosť predmetného úveru v zmysle zmluvy o spotrebiteľskom úvere nastane až dňa 11. januára 2024 (splatnosť poslednej splátky). Postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy ku dňu 7. mája 2021, kedy úver bol ešte tzv. živým úverom, je tak v rozpore s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže pohľadávka zo spotrebiteľského úveru nebola postúpená až po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP na tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 85,72 %, posúdením pomeru úspechu a neúspechu strán v spore.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 23. marca 2023 sp. zn.

10CoCsp/7/2023 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o zamietnutí žaloby a v súvisiacom výroku o trovách konania; žalovanej priznal proti žalobkyni nárok na náhradu odvolacieho konania vo výške 100 %.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení poukázal na výsledky vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie s tým, že poznamenal, že právne posúdenie zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, ako vzťahu spotrebiteľského a vyplývajúceho zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, žalobkyňou v priebehu prvoinštančného konania, ani v odvolaní, spochybnené a namietané nebolo. K aktívnej legitimácii žalobkyne v spore uviedol, že súvisí so splnením podmienok určených v § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s § 53 ods. 9, § 565 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Dôvodil, že pokiaľ v spotrebiteľskom vzťahu bolo povinnosťou veriteľa skúmať bonitu klienta v súlade s § 7 ods. 1,

ods. 16 a 17 zákona č. 129/2010 Z. z., pretože jednou zo sankcií nesplnenia tejto povinnosti veriteľa predpokladaných ustanovením § 11 ods. 2 tohto zákona, je aj nemožnosť, teda neoprávnenosť veriteľa od spotrebiteľa vyžadovať jednorazové zosplatnenie spotrebiteľského úveru. Dôležitá je aj intenzita porušenia tejto zákonnej povinnosti, nakoľko ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. predpokladá okrem porušenia tejto povinnosti ako zákonný následok nemožnosť požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru aj bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, za predpokladu, ak bolo konštatované hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenal, že v danom prípade predmetom odvolacieho konania nie je záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Z obsahu listinných dôkazov obsiahnutých v spise je zrejmé, že právna predchodkyňa žalobkyne nepreukázala kvalifikované posudzovanie s odbornou starostlivosťou bonity žalovanej tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Pre priznanie vyššieho stupňa posudzovania bonity a to zákonom požadovanej odbornej starostlivosti, čo podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť pokryté len bežnou, rutinnou dokumentáciou, nepostačuje teda len uvedenie určitých údajov zo strany spotrebiteľa vo formulároch veriteľa bez toho, aby veriteľ preukázal, že skutočne a preukázateľne dodatočne skúmal a verifikoval si aj z iných zdrojov, mimo jednostranných prehlásení dlžníka, bonitu klienta a to najmä jeho príjem, majetkové, osobné a zárobkové pomery a úverovú zaťaženosť a predošlú platobnú disciplínu dlžníka. Uvedené má potom taktiež zásadný právny význam a to z hľadiska nadväznosti na ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., nakoľko pre porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 7 ods. 1 uvedeného zákona sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v prípade hrubého porušenia tejto povinnosti a v prípade, pokiaľ by súd konštatoval porušenie tejto povinnosti, avšak nie kvalifikačným kritériom hrubého porušenia, by veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Následne odvolací súd s poukazom na čl. 8 a 9 Základných princípov CSP v spojení s ustanoveniami § 149, § 150 ods. 1 a § 153 CSP skonštatoval, že bolo povinnosťou žalobkyne v spore preukázať splnenie povinnosti veriteľa skúmania bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou pred poskytnutím spotrebiteľského úveru. V zmluve nie je údaj o rodinnom stave, príjme a výdavkoch žalovanej. Zo zmluvy nevyplýva, že by k nej žalovaná nejaké doklady predkladala a ani žalobkyňa v konaní nepredložila žiaden doklad, podľa ktorého sa skúmala bonita žalovanej (príjmy a výdavky). Poskytovateľ úveru nesie dôkazné bremeno ohľadom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, pričom na informácie podané len spotrebiteľom sa môže spoliehať len vtedy, ak sú dostatočné a podložené dokladmi. Obsah spisu potvrdzuje skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, že žalobca v spore neunesol dôkazné bremeno preukázania splnenia povinnosti veriteľa s odbornou starostlivosťou skúmať bonitu klienta - spotrebiteľa pred poskytnutím spotrebiteľského úveru. V danom prípade odvolací súd k vyriešeniu otázky aktívnej legitimácie vzhľadom na skúmanie platnosti postúpenia pohľadávky dospel k záveru, že právnym následkom nesplnenia si povinnosti veriteľa vyplývajúcej z § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od spotrebiteľky jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. S poukazom na zákonnú sankciu absolútnej nemožnosti požadovať jednorazové zosplatnenie úveru, považoval za nadbytočné skúmať osobitne aj zákonnosť a splnenie zákonných podmienok požadovaných zákonnou úpravou v zmysle ustanovení § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre predčasné zosplatnenie úveru. Pokiaľ zákon č. 129/2010 Z. z. určil nemožnosť veriteľa predčasne zosplatniť úver, je zrejmé, že predčasné zosplatnenie, ak by aj boli splnené zákonné podmienky v zmysle § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, takéto zosplatnenie je s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné pre rozpor so zákonom. Predloženými listinami nebolo preukázané splnenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., t. j. skúmanie schopnosti splácať úver dlžníkom s odbornou starostlivosťou, v dôsledku čoho veriteľ nie je oprávnený žiadať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z.). V zmluve nie je údaj o rodinnom stave, príjme a výdavkoch žalovanej. Zo zmluvy nevyplýva, že by k nej žalovaná nejaké doklady predkladala a ani žalobca v konaní nepredložil žiaden doklad, podľa ktorého sa skúmala bonita žalovanej (príjmy a výdavky). Z uvedeného dôvodu bol preto daný dôvod na zamietnutie žaloby pre nedostatok aktívnej legitimácie žalobkyne v spore v súlade s § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. a § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pohľadávka právnej predchodkyne žalobkyne nemohla byť v súlade s § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. prevedená na tretiu osobu, keďže sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, pretože veriteľ nebol oprávnený

spotrebiteľský úver predčasne zosplatniť z vyššie uvedených dôvodov a nešlo ani o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti, ktorý mal nastať podľa dojednaných zmluvných podmienok dňa 11. januára 2024. Konštatovaním nezákonnosti predčasného zosplatnenia celého úveru, preto neboli splnené zákonné predpoklady platného postúpenia pohľadávky vyplývajúce z § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z., pretože v danom prípade sa nepostupovala pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru a nebola postupovaná pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, pretože nedošlo k platnému a zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v dôsledku nesplnenia si povinností predchádzajúceho veriteľa vyplývajúcich z ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., z čoho vyplynula zákonná sankcia podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v kontexte uvedeného preto odvolací súd považoval za správny záver súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej legitimácie žalobkyne v spore z dôvodu neplatného postúpenia pohľadávky v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka

2.2. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku res iudicata pre podanie odporu neoprávnenou osobou v štádiu odvolacieho konania. Žalobkyňa sa pôvodne domáhala nároku na vydanie platobného rozkazu v rámci upomínacieho konania, a to v zmysle zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní. Okresný súd Banská Bystrica vydal platobný rozkaz, voči ktorému bol osobitne podaný odpor zo strany žalovanej. Podaním odporu došlo ex lege (§ 11 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní) k zrušeniu platobného rozkazu, pričom žalobkyňa vo vyjadrení k odporu nežiadala odpor žalovanej odmietnuť v zmysle § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní, ale navrhla v konaní pokračovať v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní. Z uvedeného dôvodu bola vec predložená príslušnému súdu za účelom rozhodnutia o nároku žalobkyne ako nároku na zaplatenie sumy, ktorá bola predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie, čím nedošlo k porušeniu práv žalobkyne. Na základe uvedeného preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v jeho zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny v súlade s § 387 ods. 1 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“), prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovenia § 420 písm. d) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Procesný nedostatok v zmysle § 420 písm. d) CSP mal spočívať v tom, že konanie trpí prekážkou právoplatne rozhodnutej veci a je nevyhnutné rešpektovať právoplatný a vykonateľný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 42Up/1268/2021 z 1. decembra 2021. Argumentovala tým, že voči platobnému rozkazu podala žalovaná prostredníctvom advokáta JUDr. Petra Váchana odpor. K odporu priložila prílohy označené ako plnomocenstvo zo 17. decembra 2021 a poverenie z 1. februára 2021. S poukazom na čl. 2 ods. 1 a 2 a 3, čl. 16 ods. 1 Základných princípov CSP, § 123 ods. 2 CSP, § 265 ods. 1 CSP, § 268 písm. a) CSP, bola toho názoru, že neboli splnené procesné podmienky na vydanie akéhokoľvek rozhodnutia vo veci samej zo strany súdov nižších inštancií (I. ÚS 46/00, III. ÚS 406/2013). Ďalej tvrdila, že zo spisu vyplynulo, že JUDr. Peter Váchan, advokát s. r. o., poveril JUDr. Máriu Kostolnú, aby v jeho mene prijímala, podávala a autorizovala všetky podania v jeho elektronickej schránke bez obmedzenia, najmä na čítanie záznamov na úložisku a vykonávanie zápisov záznamov do úložiska. Odvolanie žalovanej zo 16. júla 2021 bolo podané v elektronickej podobe a prijaté elektronicke podateľňou. Z pripojeného výsledku informatívneho overenia podpisov pečatí v elektronickej správe a jej prílohy vyplýva, že i keď odvolanie bolo napísané na hlavičkovom papieri JUDr. Peter Váchan, advokát s. r. o., nebolo elektronicke podpísané JUDr. Petrom Váchanom, pričom nešlo ani o naskenovanú kópiu odvolania s jeho podpisom, ale podpísala ho Z. S. H. ako fyzická osoba, s uvedením rodného čísla a adresy pobytu. Súčasťou podaného odvolania bolo poverenie z 1. februára 2021, ktorým JUDr. Peter Váchan, advokát, s. r. o., IČO: 47 445 092 poveril v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. Z. S. H., advokátku S poukazom na rozhodnutia všeobecných súdov v skutkovo obdobnej veci, dovolateľka bola toho názoru, že odpor bol podaný osobou bez autorizácie a nemožno naň prihliadať. Podpis na odpore patrí medzi všeobecné náležitosti podania (§127 CSP), pričom do dnešného dňa tento odpor nebol žalovanou nebol riadne podpísaný, na základe čoho mal byť odmietnutý. Platobný rozkaz preto nadobudol právoplatnosť a vec nemožno prejednať znova. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Ndc/10/2022 z 27. októbra 2022, 2Cdo/41/2021 z 25. apríla 2022,

5Cdo/18/2022. K uvedenému dovolateľka zhrnula, že ak v danom prípade odpor platobnému rozkazu došiel upomínaciemu súdu z elektronickej schránky právneho zástupcu žalovanej, t. j. obchodnej spoločnosti JUDr. Peter Váchan, advokát, s.r.o., ale opatrený bol kvalifikovaným elektronickým podpisom Z.. S. H. na základe poverenia udeleného podľa § 23 ods. 4 zák. č. 305/2013 Z. z., preto uvedenú skutočnosť nemožno považovať za splnenie podmienky napísania a podpísania odporu právnym zástupcom žalovanej. Jedná sa o podanie bez autorizácie uvedeným právnym zástupcom s odkazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Ndob/12/2020 a 4Ndc/5/2022. Navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, resp. zmeniť a konanie s ohľadom na prekážku právoplatne rozhodnutej veci zastaviť v súlade s § 449 ods. 3 CSP. Uplatnila si trovy dovolacieho konania, ktoré špecifikovala.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu poukázal na právny záver vyplývajúci z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023 v zmysle ktorého splnomocnenie udelené advokátke JUDr. Márii Kostolnej právnym zástupcom žalovanej elektronicke prostredníctvom funkcie portálu slovensko.sk na účely vstupu a disponovania s elektronickeou schránkou advokátskej kancelárie (JUDr. Peter Váchan, advokát s. r. o.), pokrýva aj úkon podpísania elektronickej správy kvalifikovaným elektronickým podpisom, podpísanie odporu proti platobnému rozkazu, podaní, odvolania a dovolania a podobne kvalifikovaným elektronickým podpisom a úkon ich odoslania súdu. Podľa názoru žalovanej právny zástupca žalobkyne pri výklade § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), použil práve prílišný formalizmus pri výklade tejto právnej normy a poverenie pre Z.. S. H. na prijímanie, podpisovanie, podávanie a autorizovanie podaní v elektronickej schránke JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., vyhodnotil ako neplatné. Dôvodila, že pri posudzovaní oprávnenia podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona č.305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), ďalej len „zákon č. 305/2013 Z. z.“, ktoré je splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickeou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, príp. na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickeou schránkou (III. ÚS 269/2022). Ústavný súd akcentoval, že nemožno spochybňovať význam formalít a podmienok konania, ktoré musia byť dodržané v konaní pred súdmi, avšak tieto obmedzenia a ich výklad nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by právo na prístup k súdu bolo spochybnené vo svojej podstate. Pokiaľ bol odpor proti platobnému rozkazu podpísaný a odoslaný Z.. S. H. na základe poverenia od advokátskej kancelárie JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o., elektronicke podanie bolo realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona č. 305/2013 Z. z., ide o riadne realizované elektronicke podanie. Námitka spočívajúca v tom, že poverenie podľa § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z., a teda zriadenie prístupu k elektronickej schránke JUDr. Peter Váchan, advokát, s. r. o. nie je možné stotožniť so substitučným plnomocenstvom na zastupovanie majiteľa elektronickej schránky, ktoré by zodpovedalo § 16 zákona o advokácii. V takom prípade by potom podľa doterajšej súdnej praxe podania, ktoré boli podpísané len podľa poverenia udeleného podľa § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. zamestnancom, resp. inou osobou, vyplývajúcou z tohto poverenia, nebolo možné považovať za náležité autorizované. Súdna prax takémuto záveru dávala za pravdu, o čom svedčia aj právne názory vyjadrené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 78/2018 a R 49/2020. Tento právny názor vyžaduje, aby podania vo veci samej boli podpisované výlučne splnomocneným advokátom. Uvedené právne závery zmenil nález ústavného súdu č. k. III.ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023, z ktorého vyplýva slovenské všeobecné súdnictvo sa svojim formalizmom pri takejto interpretácii vzdáva nielen racionálnej interpretácii prostriedkov elektronickej doby, ale aj príbuzným právnym kultúram, kde poukázal najmä na právnú kultúru Českej republiky, kde takéto podania hodnotia inak, ako na Slovensku. Ústavný súd v uvedenom náleze dospel k záveru, že právna úprava zákona č. 305/2013 Z. z. je špeciálnou úpravou vo vzťahu k CSP. Uvedený zákon umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickeou schránkou. Súčasťou tohto oprávnenia disponovať s elektronickeou schránkou je aj možnosť odosielať a podpisovať správy, odosielať a podpisovať podania, ktoré sú prílohou týchto správ a tvoria jeden celok. Záverom

žalovaná argumentovala tým, že ak advokátka Z.. S.Á. H. vykonávala tieto úkony v súlade s poverením podľa § 23 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z., konala v súlade s tým, na čo bola advokátom JUDr. Peter Vachan, advokát s. r. o. splnomocnená a na čo bola aj oprávnená. Samotná skutočnosť, že po technickej stránke jej bolo umožnené do elektronickej schránky advokáta vstúpiť, podpísať a odoslať správu, podpísať a odoslať podanie, len preukazujú, že splnomocnenie podľa § 16 ods. 1 zákona o advokácii bolo skutočne aj udelené. Na základe uvedených skutočností navrhla zamietnuť dovolanie; uplatnila si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Právny zástupca dovolateľky podaním z 31. augusta 2023 písomne oznámil, že na majetok žalovanej bol dňa 28. júna 2023 vyhlásený konkurz pod sp. zn. 2OdK/138/2023. Navrhol postupovať v súlade so zákonom (v spise na č. l. 238).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolacie konanie je potrebné zastaviť. Stručné odôvodnenie v zmysle § 451 ods. 3 CSP je uvedené v nasledujúcich bodoch:

7. Z údajov dostupných v Obchodnom vestníku dovolací súd zistil, že Okresný súd Prešov uznesením z 21. júna 2023 sp. zn. K036219 vyhlásil na majetok žalovanej konkurz ; ustanovil správcu S.. L. A.H., K., H. XXX/X; rozhodol o oddĺžení dlžníka tak, že dlžníka zbavil všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú z upokojenia vylúčené. Uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku pod č. 123/2023 dňa 28. júna 2023 a v súlade s ustanoveniami § 167a ods. 3 a § 199 ods. 9 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 7/2005 Z. z.“), sa považuje za zverejnené dňa 28. júna 2023.

8. Podľa § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

9. Podľa § 166a ods. 1 a 2 zákona č. 7/2005 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môžu byť uspokojené tieto pohľadávky a) pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len "rozhodujúci deň"), b) buduca pohľadávka ručiteľa, spoludlžníka alebo inej osoby, ktorej vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak bude za neho plniť záväzok, ktorý vznikol pred rozhodujúcim dňom, c) pohľadávka, ktorá vznikne v súvislosti s vypovedaním zmluvy alebo odstúpením od zmluvy (§ 167d), ak ide o zmluvu uzatvorenú pred vyhlásením konkurzu. Pohľadávky podľa odseku 1 sa v konkurze uplatňujú prihláškou.

10. Z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovanej- dlžníka a vzniku pohľadávky pred jeho vyhlásením, dovolací súd dovolacie konanie zastavil v súlade s § 167e ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. Procesnoprávnym účinkom vyhlásenia konkurzu je zastavenie súdneho konania.

11. Výrok o trovách dovolacieho konania dovolací súd v súlade s § 451 ods. 3 CSP neodôvodňuje.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.